

16. גוט מאַרגן, גוט מאַרגן, מילנער מיין

intensifying
repetition

- דער מילנער טוט די ווייבכען פירן.
דער מילנער טוט די ווייבכען פירן.
4. דער דריטער צוג איז במטלשנור,
צוועלף הונדערט דאלער באַט מען נור;
דער מילנער טוט די ווייבכען פירן.
דער מילנער טוט די ווייבכען פירן;
5. דער מילנער טראַכט אין זינע זינד,
צוועלף הונדערט דאלער איזט שוין פיל;
דער מילנער טוט אין איילן לויפן.
אין איז גלייך צו הויז געקאָמען:

1. גוט מאַרגן, גוט מאַרגן, מילנער מיין!
צי האָסטו נישט אַ שיין ווייבלייך?
מיר וועלן פאַר איר טייער באַצאלן.
מיר וועלן פאַר איר טייער באַצאלן.
2. דער ערשטער צוג איז במטלשנור,
פיר הונדערט דאלער באַט מען נור;
דער מילנער טוט די ווייבכען פירן.
דער מילנער טוט די ווייבכען פירן.
3. דער צווייטער צוג איז במטלשנור,
אַכט הונדערט דאלער באַט מען נור;

400

800

11. האַלט אַיין, האַלט אַיין, מערדער מיין,
לאָזט מיר דריי שטימען מאַן;
דער ערשטער צו דעם אויבערשטן,
די צווייטע צו מיין מוטער,
די דריטע צו מיין ברודער.

6. גוט מאַרגן, גוט מאַרגן, ווייבלייך!
איך האָב דיר געבראַכט טרויערשאַפטיין;
דען מוטער איז געשטאַרבן,
דען מוטער איז געשטאַרבן.

7. דאָ גייט זי גלייך אין שלאַפֿצימער אַריין
און טוט גלייך שוואַרצע קליידער אָן;
און טוט אין איילן לויפן.
און טוט אין איילן לויפן.

8. און ווי דעם בילנערס ווייבלייך
איז דאָך אין וואַלד אַריין;
דריי מערדער אַנטקעגן קאָמען,
דריי מערדער אַנטקעגן קאָמען.

9. גוט מאַרגן, גוט מאַרגן, ווייבלייך!
צי בינסטו נישט דעם מילנערס ווייבלייך?
מיר האָבן פאַר דיר טייער באַצאלט,
מיר האָבן פאַר דיר טייער באַצאלט.

10. דער ערשטער טוט דעם מאַנטל שפּרייטן,
דער צווייטער דעם מעסער אין האַנט;
דער דריטער וויל שוין שנעידן,
דער דריטער וויל שוין שנעידן.

12. מיין ברודער, מיין ברודער איז איין
געיעגן-מאַן.
ער וועט אייך שוין פיל שיסן קאָן;
ער וועט אייך געוויס שוין שיסן.
ער וועט אייך געוויס שוין שיסן.

13. ווי דער ברודער האָט די שטימען דערהערט,
איז ער גלייך אין וואַלד אַריין;
און געפונען די שוועסטער הענגט אויף
אַ ביימעלע.
און דערצו נאָך צוויי יונגע קנאַבלעך.

14. וואָס קומט די מענטשן פאַר דערפאַר,
וואָס נעמט און שנעידט בלוט און פלייש?
טוט מיט אונדז וואָס איר ווילט,
הענגט און טרענקט, ברענט און בראַנט.
(פאַרבראַנד, היילנער ה')

סאָלף סאָלף סאָלף

NAMED HERO

9. צווערף אַ ווינער ביי דער נאכט

1. צווערף אַ ווינער ביי דער נאכט
ווען אלע סטעטן/טוען ס'אָסן גיין;
ווען גיט אַרום/ווען גיט אַרום;
און ס'ס ריידן צו זיך אַיין.

2. צו זיך אַיין ס'ס ער ריידן;
ווען דבורהצקע טוט אים אַנטקעגן גיין;
ווען אַצינד אַצינד אין די צייט געקומען;
דו מוזט מיר זאָגן: יע צי גיין.

3. יע צי גיין קען איך דיר נישט זאָגן;
ווען מיינע עלטערן ווי שטערן מיר;
ווען מיינע עלטערן טוען מיר שטערן;
איך זאָל פאַר דיר קיין פּלע נישט ווערן.

4. ווי יאנקעו פאַלכער האָט די ווערטער דערהערט;
ווען אַזוי האָט ער פאַרדראָסן;
ווען ער האָט אַרויסגענומען דעם רעוואָלוצער;
און האָט דבורהצקען דערשאַסן.

5. ווי ער האָט איר דערשאַסן;
ווען אַזוי איז זי געפאלן ווי אַ שטיין;
ווען ער האָט אומגעקערט דעם רעוואָלוצער;
און געשאַסן (זיך אַליין).

6. (זיך אַליין) האָט ער נישט געטראָסן;
ווען ער האָט זיך מערנישט דעם מוח צעריסן;
ווען דערווילע איז אָנגעלאָפן גאַנץ פאַליציי;
און יאנקעו פאַלמער אַרעסטירט.

7. יאנקעו פאַלמער אין אַסטראָן;
ווען און דבורהצקע אויף איר אייביקן אָרט;
ווען מענטשן, מענטשן, נעמט זיך אַראָפּ אַ ראיה;
מיר האָבן גערעכנט צו גיין צו דבורהצקעס חופה;
און הינט גייען מיר צו איר לווייה.

(פאַרבראָדן, ווילנער ה')

אינו' ג' 627

oldest German stanza form

every 2 lines = syntactic unit

4 אַקצאַנטן אין יעדע לויג

NAMED

ווינער עלעף ביי דער נאכט,
ווען קיין שום מענטש/טוט אין דרויסן גיין;
ארויפגעשיקט האָט דער מערדער יאָקוב;
דבורהצקע זאָל צו אים אַרונטערגיין.

ווען דבורהצקע איז צו אים אַרונטערגעקומען
איז זי געבליבן פֿון דער ווינטנס שטיין.

28. איבערגעקערט. ** שמועסן.

יעצט, דבורהצקע, איז די צייט געקומען;
זאָלסט מיר זאָגן — יא אדער ניין!"

"יא אדער ניין קען איך דיר נישט זאָגן;
ווייל מיינע מאמע לאָזט מיך מיט דיר נישט גיין;
מיינע מאמע טוט מיר מיינע וועגן שטערן —
כ'זאָל פאַר דיר קיין פּלע נישט ווערן."

ווי דער מערדער יאָקוב האָט נאָר דאָס דערהערט
האָט ער אים שטאַרק פאַרדראָסן;
ארויסגענומען האָט ער דעם רעוואָלוצער
און האָט (דבורהצקען דערשאַסן)

ווי ער האָט נאָר (דבורהצקען דערשאַסן)
געבליבן איז זי ליגן ווי אַ ליים;
אויסגעדרייט האָט ער דעם רעוואָלוצער
און געשאַסן האָט ער (זיך אַליין).

(זיך אַליין) האָט ער נישט געטראָפּן;
ווייל די קויל איז אין איר אַרײַן;
"בלויבסט מיר געזונט, מיינע גוטע ברידער,
איך גיי שוין אין קרימינאל אַרײַן!"

הערטס נאָר אויס, מיינע גוטע ברידער,
זאָס איך וועל מיט אייך שמיסן;
אז איר וועט אַ מאל אַ ליבע שפּילן,
קיין ליבע זאָלט איר נישט דערשיסן!"

אָס אַ ס'ס אַ ס'ס אַ ס'ס

אָס אַ ס'ס אַ ס'ס אַ ס'ס

העלפֿטם מיר, שכנים, העלפֿטם מיר וויינען,
העלפֿטם מיר וויינען און שרײַען!
כ׳האָב נישט געוואָלט צו דװרהלעם חופּה גיין,
מױ אײך יעצט גיין צו איר לוויה!"

3' מלחמה, היום, שם, זה

1950s 1960s 1970s 1980s 1990s
 2000s 2010s 2020s 2030s 2040s

's. Write plk Co'e

75 (1) 1725

7. וְהָיָה אִיכָּא בֵּין נָאָר פֿון דער ש
האַבן מִכ מײַנע סאַוואַרישטש
נײַ, סאַוואַרישטשעס, גײַס א
אִיכ האָב געהאַרגעס מײַן זײַט

206

8. איז טורמע געוועזן א דריט-פיר מעסטערס, מיט דעם
 מע פירט זי, מיטן ראכעלעך, טויט ווי א מעס, מיט
 טויט ווי א מעס איז זי געווען,
 און איך האב געוואלט מיט איר איז דריערד אריינגעבן.

בערלין-העף, 1925. וואר. צו נומער 64-65 — לעבאנ
 א.א.מ. ז. 163.

א. פֿעלדמאן האטן

IV

הושענא רבה אויף דער גאנצער וועלט.

(מעסיג בעוועגלט) *Andante Moderato*

די ווען, וועלט צער - גאן דער אויף בן - ו. א. ש. - ו.
 קצן - רי - פאב די פון הבן - גע - לאך - מיד
 ויין, מאן - הדר - נער - שע - דער - רוס - א - דין - דרבהם
 קצן - ק - אר - קען - קי - איר - ער - בוש - לז - ק

הושענא-רבה, אויף דער גאנצער וועלט,
 ווען די מיידעלאך געהען פון די פאבריקען
 דרעהט זיך ארום דער שעהנער הערמאן,
 זיין פלדה טוט ער אויסקיקען.

ווי ר'האט זי דערוען פון דערהייטענס נעהן,
 אזוי איז ער דאך געבליבען שטעהן;
 היינט איז געקומען די ליבע צייט
 דו זאלסט מיר זאגען, צי (יא צי-ניין)

ביט {

(יא צי ניין) קאן איך דיר נישט זאגען,
 ווייל מיינע עלטערען טוען מיר שטערען;
 איינע עלטערען זיי טוען מיר שטערען
 איך זאל פאר דיר א פלה ווערען.

ביט {

אזוי ווי הערמאן האט דאס דערהערט,
 האט עס אים שטארק פערדראסען;
 ער האט ארויסגענומען דעם רעוואלוער,
 דבורה'ן האט ער דערשאסען.

ביט {

אזוי ווי ר'האט זי דערשאסען,
 אזוי איז ער דאך געבליבען שטעהן;
 ארויסגענומען האט ער דעם רעוואלוער
 און האט דערשאסען זיך אליין.

ביט {

קומט אהער דבורה'ס חבר'טארניס,
 און נעמץ ענק צפ א ראיה;
 איר האט געוואלט געהן צו דבורה'ס תעונה,
 איצט וועט איר געהן צו איר לויה.

ביט {

ווייניג
 זיגט

לכבוד קאטאן 1917

אז איך דערמאן מיך אין מיין טייער זיס-לעבן
טוען מיר מינע פוחות אויסגיין.

מינע פוחות גייען מיר אויס,
ו: איך קען זיי שוין מער נישט דערפילן;
דעם צענטן מיידעלע וועל איך פארזאגן,
זי זאל שוין קיין ליבע נישט שפילן.

און אז א מיידעלע שפילט א ליבע
ו: ווערט זי דאך אן אירע פארבן;
און אז זי שפילט די ליבע נישט אויס
קען זי דאך יונגערהייט שטארבן.

„שטארב נישט, דושעניו, שטארב נישט, ליובעניו,
ו: צו אונדזער ליבע נעמט זיך שוין אן עק;
זיי מיר געזונט, מיין טייער זיס-לעבן,
איך פאר דאך שוין פון דיר אוועק!“

און אז דו פארסט פון מיר אוועק
ו: אליין וועל איך דא איבערבלייבן;
און אז דו וועסט נישט וועלן א בריוועלע שיקן —
א גרוס זאלסטו כאטש מיר שרייבן.

און אז א מיידעלע שפילט אזא ליבע,
ו: מעג זי זיין ארעם צי רייך;
פון דער ניי-שענסטער און פיינסטער ליבע
לאזט זיך דאך אויס א טייד.

און אז די טיידעלעך טריקענען אויס
ו: בלייבן די גריבעלעך ליידיק;
און אז א מיידל שפילט איר ליבע נישט אויס
ווערט זי פארפאלן אויף אייביק.

טשימערזאחין, פאדאליע

אוי, די פוחעלעך גייען מיר אויס!
איך קען זיי שוין מער נישט דערשפירן;
דעם צענטן מיידעלע וועל איך פארזאגן,
זי זאל שוין קיין ליבע נישט פירן.

Moderato

May - ne sha - bo - sim un may - ne yon - toy - vim

Ze - nen mir ge - vo - rn far - shtert; —

Zint — ikh hob dayn — li - be der - kent,

Ligt mir mayn po - nim in der erd. —

איך עס נישט, איך טרינק נישט, איך שלאף נישט קיין נעכט,
ו: איך טו נאך בענקען נאך דיר;
מסתמא האסטו שוין אן אנדערע אן א זינט,
דו האסט שוין פארגעסן אן מיר.

ווען איך וואלט געווען א פייגעלע פונעם וואלד
ו: וואלט איך צו דיר געפליגן;
ווען איך וואלט געהאט שטריקעלעך
וואלט איך צו דיר געצויגן.

ווען איך וואלט געווען א פישעלע פונעם וואסער
ו: וואלט איך צו דיר געשוואמען;
און אז איך וואלט וויסן, ווו דו ביסט,
וואלט איך צו דיר געקומען.

איך בעט דיר בנאמנות, האב אויף מיר רחמנות,
ו: אוי, האב שוין רחמנות אויף מיר!
מאך אויף מיין הארץ, וועסטו זען מיין שמארץ
וועסטו שוין קומען צו מיר.

הארשעווער בענט

מינע שבתים און מינע יום-טובים
ו: פארגייען אין יאמער און געוויין.